

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

11 Aralık 2020

Sayı :30824082-610 266850
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

.../.../2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (7 Adet- 7 Sayfa)
- Cevap Yazısı (83 Adet, 132 Sayfa)

**HATAY MİLLETVEKİLİ
SAYIN SUZAN ŞAHİN'İN
TBMM 7/36017 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

SORULAR

Organize Sanayi Bölgeleri, termik santraller, demir çelik fabrikaları, gübre fabrikaları ve diğer sanayi tesislerinin yoğun olarak faaliyet gösterdiği Hatay ili hava kirliliğinden olumsuz olarak etkilenmekte, ortaya çıkan kirlilik insan ve çevre sağlığını tehdit eder düzeydedir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yayımlanan il çevre durum raporlarına göre 2014 yılı ile 2018 yılı arasında Hatay ili için hava kirliliği önemli bir sorun arz etmektedir. 2014 yılı raporunda birinci kaynak imalat sanayi işletmeleri olarak gösterilirken, ilerleyen yıllarda maden işletmeleri ve diğer sanayi faaliyetleri de kaynaklar arasında sayılmıştır. 2018 yılı raporunda ise hava kirliliğinin ölçümüne ve nedenlerine dair detaylı bilgiler paylaşılmamıştır.

2014, 2015, 2016, 2017 yılı raporlarında Hatay ilinde hava kirliliğinin çevre kirliliği, sanayi kaynaklı ve ısınma kaynaklı olduğu belirtilmiş, 2018 yılında hava kirliliğinin temel nedenleri ısınma, sanayi ve egzoz gazı emisyonlarından kaynaklı hava kirliliği olarak sayılmıştır. Bununla birlikte 2018 yılı raporunda Hatay Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'ne gelen şikayetler içerisinde en yüksek oranın yüzde 18'i hava kirliliğine ilişkin olduğu belirtilmektedir.

Bu bilgiler ışığında;

1. 2014-2020 yılları arasında Hatay ili ve ilçeleri için hava kirletici parametrelerin düzeyi nedir? Bunların kaç insan sağlığı ve ekolojik sisteme zarar verecek düzeydedir? Hava kirliliği sınır değerlerinin aşımına neden başlıca alanlar hangileridir?
2. Hatay ili ve ilçelerinde hava kalitesi konusunda mevzuat ve yönetmelikler gözetilerek düzenli denetimler yapılmakta mıdır? Kaç adet denetim yapılmıştır ve yapılan denetimlerin sonucunda hangi yaptırımlar uygulanmıştır?
3. Hatay ili ve ilçelerinde 2014-2020 yılları arasında mevzuatımızda belirtilen kirleticilerin ölçüm sonuçları nedir?
4. Hava kirliliği sınır değerlerini aşan yerler için herhangi bir işlem yapılmış mıdır? Yapılmışsa nedir? Yapılan denetimlerde hangi kirletici maddeler ölçüm ve denetime tabi tutulmaktadır?
5. Hatay ili ve ilçelerinde hava kalitesi ölçüm istasyonu var mıdır? Ölçüm istasyonları belirlenen limit değerlerine uygun şekilde mi kurulmuştur? Ölçüm istasyonları hava kirliliğini doğrudan etkileyen yerlere ne kadar mesafededir?
6. Hava kirliliği konusunda ulusal sınır değerler ve Dünya Sağlık Örgütü'nün değerleri dikkate alınmakta mıdır?

CEVAPLAR

1-Hava Kalitesi İzleme İstasyonları ile hava kirliliği ölçümleri saatlik olarak 7 gün 24 saat sürekli olarak ölçülmektedir. Söz konusu ölçüm sonuçları Bakanlığımıza ait olan www.havaizleme.gov.tr adresinden tüm vatandaşlarımıza açık bir şekilde sürekli olarak yayımlanmaktadır. Hatay İlimizde kış sezonunun yoğun olarak yaşandığı Kasım-Aralık-Ocak-Şubat aylarında, özellikle ilk yakma saatleri olan sabah 07:00-09:00 ve akşam 18:00-20:00 saatleri arasında hava kirliliğinde kısa süreli artışlar gözlenmektedir. Bunun en önemli nedenlerinden biri meteorolojik (inversiyon) şartlardır.

2,4-Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personelleri tarafından 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden yayımlanan yönetmelikler kapsamında, ani, birleşik ve şikâyet üzerine denetimler yapılmaktadır. Ayrıca çevre denetimlerinin, risk analizine dayalı planlanması da yapılmaktadır. Bu planlama yöntemi ile çevresel açıdan daha riskli tesislerin daha sık denetlenmesi sağlanmaktadır. Yapılan denetimlerde Çevre Mevzuatında belirtilen usul ve esaslara aykırı faaliyet gösterdiği tespit edilen işletmelere 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 20' nci Maddesi uyarınca idari para cezası uygulanmakta, çevre ve insan sağlığı için tehlike yaratan işletmelerin faaliyeti ise kısmen veya tamamen, süreli veya süresiz olarak durdurulmaktadır. Ayrıca fiilin diğer kanunlara göre suç oluşturması halinde Türk Ceza Kanunu ile diğer kanunların uygulanması için adli makamlara suç duyurusunda bulunmaktadır. Bu kapsamda; Hatay İlinde 01.01.2016-20.11.2020 tarihleri arasında hava konusunda egzoz denetimleri dahil olmak üzere 1157 adet çevre denetimi gerçekleştirilmiş olup, 321 adet denetimde idari yaptırım uygulanmıştır.

3- Ölçümlere göre Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği'nde yer alan sınır değerleri sağlamakta olup, istasyonlardan elde edilen verilere <https://www.havaizleme.gov.tr> adresinden ulaşılabilir.

5-Hatay ili ve ilçelerinde Toplam 4 adet Hava Kalitesi İzleme İstasyonu bulunmaktadır. Bunlardan ısınma amaçlı olarak kurulan istasyonlar: Hatay-Antakya ve Hatay-İskenderun istasyonları yakınında bulunan konutlar ve bu konutlarda yakılan yakıtların kömür vb. olan ekonomik düzeyi düşük vatandaşların yaşam alanlarına kurulmuş ve bu şekilde izlemeler yapılmaktadır. Bunun dışında Hatay-Payas'ta bulunan istasyonumuz ile sanayide yakılan yakıtların ölçüm sonuçları takip edilebilmektedir. Hatay-Trafik istasyonumuz trafiğin yoğun olduğu valilik binası kavşağında bulunmakta olup, trafikten kaynaklı hava kirliliği ölçülmektedir.

6- Hava kirliliği kapsamındaki çalışmalar için ÇED Raporlarında istenilen analizler, modellemeler ve kümülatif çalışmalar yapılırken 03.07.2009 (**Değişik: RG-20/12/2014-29211**) tarih ve 27277 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği" ve 06.06.2008 tarihli ve 26898 sayılı Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği'nin belirlediği sınır değerlere uyularak ve yönetmelik hükümlerine uygun işlemler tesis edilmektedir.

Bu kapsamda yapılan tüm inceleme ve değerlendirmelerde ulusal sınır değerler dikkate alınmaktadır.